

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 10152 af 19/12/2024 (Historisk)

Vejledning om voldsskadeforsikring

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdstilsynet, j.nr. 2024-55405

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9474 af 12/06/2025

Vejledning om voldsskadeforsikring

Indhold

1. Indledning
2. Anvendelses- og dækningsomfang
3. Forsikringspligt
4. Frivillig forsikring
5. Sådan tegnes voldsskadeforsikring
6. Anmeldelse af en hændelse efter voldsskadeforsikringen
7. Forsikringsselskabets og den selvforsikrede forsikringsenheds behandling af anmodning om erstatning m.v. efter voldsskadeforsikringen
8. Uforsikrede arbejdsgivere
9. Klagemulighed om forsikringspligt
10. Klage over øvrige spørgsmål
11. Sagsoplysning
12. Arbejdsgivers vejledningsforpligtelse
13. Forsikringsselskabets og den selvforsikrede forsikringsenheds vejledningsforpligtelse
14. Tilbagebetalingsmuligheder for forsikringsselskabet og den selvforsikrede forsikringsenhed
15. Forrentning og forældelse af krav efter voldsskadeforsikringen
16. Bilag 1: Procestegninger over mulige sagsforløb

1. Indledning

Vejledningen har til formål at beskrive voldsskadeforsikringsordningen, herunder hvordan reglerne for ordningen skal forstås.

Voldsskadeforsikringen er indført ved lov nr. 1541 af 12. december 2023 med ikrafttræden 1. januar 2025 målrettet ansatte, der udfører omsorgsarbejde. Voldsskadeforsikringen har alene til formål at give omsorgspersonale lettere adgang til supplerende erstatning efter lov om erstatningsansvar.

Voldsskadeforsikringen har hjemmel i arbejdsskadesikringsloven, hvor rammerne for ordningen også fastsættes. Erstatning m.v. inden for voldsskadeforsikringen udmåles og udbetales i henhold til lov om erstatningsansvar. Denne vejledning beskriver primært regler og praksis, der følger af arbejdsskadesikringsloven.

2. Anvendelses- og dækningsomfang

Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 49 a, stk. 1, at en voldsskadeforsikring dækker erstatning og godtgørelse efter lov om erstatningsansvar som følge af vold, trusler eller andre voldsomme hændelser på arbejdet foranlediget af personer, der drages omsorg for, mod ansatte, som er omfattet af arbejdsgivers sikringspligt, jf. § 48, stk. 1. Voldsskadeforsikringen omfatter hændelser, der anerkendes som en arbejdsulykke, jf. arbejdsskadesikringslovens § 6.

Erhvervssygdomme vil ikke være omfattet af voldsskadeforsikringen.

Voldsskadeforsikringen dækker krav efter lov om erstatningsansvar, når disse krav ikke dækkes eller ikke dækkes fuldt ud efter arbejdsskadesikringsloven. Det gælder f.eks. godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter lov om erstatningsansvar, der ikke ydes efter arbejdsska-

desikringsloven. Det gælder videre eventuelle differencekrav i tilfælde, hvor erstatningen efter lov om erstatningsansvar er højere end arbejdsskadesikringsloven.

Voldsskadeforsikringen vil således dække skade på ansatte som følge af vold eller voldsomme hændelser, der forvoldes af en skadevolder, som arbejdspladsen drager omsorg for.

Forsikringen omfatter erstatningskrav, når der er sket en straffelovsovertrædelse, og den tilskadekomne normalt vil kunne søge erstatningskravet dækket via offererstatningsordningen. Det gælder, uanset om skadevolder vil blive anset for straffri, f.eks. fordi den pågældende er utilregnelig.

Forsikringen vil også dække situationer, hvor der vil kunne rejses et erstatningskrav efter den almindelige erstatningsret. Det indebærer bl.a., at der skal foreligge et ansvarsgrundlag. Det almindelige ansvarsgrundlag i dansk ret er culpa, som betyder, at der er ansvar for uagtsomme og forsætlige skader. Forsikringen vil således dække situationer, hvor der er et ansvarsgrundlag ud fra almindelige culpabetragtninger efter erstatningsretten.

Voldsskadeforsikringen dækker således forsætlige og uagtsomme hændelser, hvor skadevolder har handlet i strid med almindelige adfærdsnormer, og det kan bebrejdes skadevolder ud fra disse adfærdsnormer. Det gælder, uanset om skadevolder må anses for utilregnelig. Hændelige skader vil ikke være omfattet af voldsskadeforsikringen.

Udover at der skal foreligge det fornødne ansvarsgrundlag (dvs. forsæt eller uagtsomhed), er erstatningsansvar endvidere betinget af, at der er årsagssammenhæng (kausalitet) mellem den indtrådte skade og det ansvarspådragende forhold. Den skadevoldende handling skal således have forårsaget skaden. Herudover forudsætter et erstatningsansvar, at skaden er en påregnelig (adækvat) følge af den skadevoldende handling.

Et eksempel på en hændelse, som kan være omfattet af voldsskadeforsikringen, er situationen, hvor en ansat på et plejecenter får et slag af en dement eller psykotisk beboer i forbindelse med personlig pleje og pådrager sig en skade.

Et andet eksempel på en hændelse, som kan være omfattet af voldsskadeforsikringen, er situationen, hvor en udadreagerende beboer på et bosted i et raserianfald skubber den ansatte, og den ansatte pådrager sig en skade som følge af faldet.

Et eksempel på en hændelse, som *ikke* vil være omfattet af voldsskadeforsikringen, er, hvis en medarbejder deltager i boldspil med beboere på et bosted og pådrager sig en skade som følge af et utilsigtet spark over skinnebenet i forbindelse med en beboers tackling efter bolden.

Et andet eksempel på en hændelse, som *ikke* vil være omfattet af voldsskadeforsikringen, er situationen, hvor den ansatte hjælper beboeren tilbage på sit værelse efter et genoptræningsforløb. Beboeren snubler på vejen og får i faldet grebet i den ansatte, så de begge falder, og den ansatte pådrager sig en skade.

Det skal bemærkes, at lov om erstatningsansvars udmålingsregler og den almindelige erstatningsrets regler om f.eks. lempelse af erstatningsansvaret som følge af egen skyld mv. samt objektive ansvarsfrihedsgrunde såsom nødværge mv. finder anvendelse for erstatning efter voldsskadeforsikringen. Det er bl.a. en betingelse for at kunne gøre et erstatningskrav gældende efter dansk rets almindelige regler, at der ikke foreligger nogen objektive ansvarsfrihedsgrunde. Sådanne ansvarsfrihedsgrunde kan bl.a. relatere sig til et udtrykkeligt samtykke. Hvis en person f.eks. har samtykket til en bestemt skade, kan vedkommende således ikke kræve erstatning for den indtrufne skade, såfremt samtykket er afgivet frivilligt, og den tilskadekomne var i stand til at kunne bedømme konsekvenserne af sit samtykke.

Det afgørende for, om en skade er omfattet af ordningen, vil således være, om der er tale om en uagtsom eller forsætlig handling, der efter dansk rets almindelige regler vil medføre, at skadevolder bliver erstatningsansvarlig.

3. Forsikringspligt

Visse offentlige og private arbejdsgivere vil være forpligtede til at sikre deres ansatte med en volds-skadeforsikring. Det drejer sig om arbejdsgivere for ansatte inden for socialområdet, ældreområdet, sundhedsområdet og undervisningsområdet, der er i særlig risiko for at blive udsat for vold, trusler eller andre voldsomme hændelser på arbejdet foranlediget af personer, de drager omsorg for, jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelsen om voldsskadeforsikring.

En arbejdsgiver skal opfylde to kriterier for at være forsikringspligtig. Begge kriterier skal være opfyldt for, at sikringspligten indtræder. Kriterierne fremgår af § 4, stk. 2 og 3, i bekendtgørelsen om voldsskadeforsikring.

Første kriterie fremgår af bekendtgørelsens § 4, stk. 2, hvoraf fremgår, at forsikringspligten gælder for arbejdsgivere, der med sin primære branchekode på P-nummer niveau er registret i CVR-registret under følgende 6-cifret branchenomenklatur, jf. Dansk Branchekode DB25:

- 1) 879910 (Drift af døgninstitutioner for børn og unge). Branchekoden omfatter f.eks. sociale døgnanbringelsessteder for børn og unge.
- 2) 873010 (Drift af døgninstitutioner for personer med fysisk handicap). Branchekoden omfatter f.eks. hjem for børn og unge med vidtgående fysiske handicap, døgninstitutioner for voksne med vidtgående fysiske handicap samt bofællesskaber for personer med fysisk handicap.
- 3) 872010 (Drift af døgninstitutioner for personer med psykiske handicap). Branchekoden omfatter f.eks. hjem for børn og unge med vidtgående psykiske handicap, døgninstitutioner for voksne med vidtgående psykiske handicap samt bofællesskaber for personer med psykiske handicap.
- 4) 852020 (Undervisning på specialskoler for børn med funktionsnedsættelser). Branchekoden omfatter f.eks. skoler for døve, blinde, personer med psykisk handicap og andre sociale specialskoler overvejende for børn i den undervisningspligtige alder, men også i et vist omfang for unge og voksne.
- 5) 879990 (Drift af andre former for institutionsophold). Branchekoden omfatter f.eks. krisecentre, herberger og forsorgshjem.
- 6) 881030 (Revalideringsinstitutioner). Branchekoden omfatter f.eks. beskyttede værksteder og revalideringsklinikker, hvor der foretages en vurdering af invalideredes arbejdsevne, optræning eller omskoling.
- 7) 871010 (Drift af plejehjem). Branchekoden omfatter f.eks. plejehjem og ældrecentre.
- 8) 873020 (Drift af beskyttede boliger o. lign.). Branchekoden omfatter f.eks. beskyttede boliger samt institutioner med særligt indrettede lejligheder (primært rettet mod ældre) med tilknyttet personale.
- 9) 881020 (Dagcentre m.v.). Branchekoden omfatter f.eks. være- og aktivitetscentre, åbne dagscentre for pensionister samt dagscentre for ældre og personer med handicap med optagelsesbetingede behandlingsbehov.
- 10) 889990 (Andre sociale foranstaltninger uden institutionsophold). Branchekoden omfatter sociale foranstaltninger inden for støtte og rådgivning f.eks. rådgivningscentre for børn og unge og institutioner, der yder rådgivning i forhold til narkotika og alkohol.
- 11) 861000 (Hospitalsdrift) for så vidt angår psykiatrisk behandling. I branchekoden omfattes f.eks. private og offentlige psykiatriske hospitaler og psykiatriske hospitalsafdelinger.

Det skal bemærkes, at det er P-nummerets primære branchekode, som er bestemmende for, om arbejdsgiver er forsikringspligtig – ikke bi-brancher eller CVR-nummer.

Det andet kriterie fremgår af bekendtgørelsens § 4, stk. 3, hvoraf det fremgår, at en arbejdsgiver også skal have ansatte, der er beskæftiget med varetagelse af omsorgs- og undervisningsopgaver knyttet til:

- 1) Tilbud efter §§ 103, 104 og 107-110 i lov om social service.
- 2) Tilbud efter § 43, stk. 1, nr. 6, § 43, stk. 3, og §§ 83 og 84 i barnets lov.
- 3) Botilbudslignende tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn.
- 4) Leverance af ydelser efter §§ 83-86 og 102 i lov om social service til beboere på plejehjem og i beskyttede boliger efter § 192 i lov om social service, i en almen plejebolig, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, i en friplejebolig, der er omfattet af lov om friplejeboliger, eller tilsvarende boligenheder.
- 5) Den regionale psykiatri, herunder arbejdspladser med ansatte, der arbejder på en psykiatrisk afdeling og de tilhørende arealer, personale som ledsager psykiatriske patienter uden for afdelingen, eksempelvis under udgang og transport, samt ansatte i driftspsykiatrien, som varetager behandling i patienternes eget hjem. Det er ikke et krav, at den ansatte udfører sundhedsfagligt arbejde.
- 6) Specialskoler, jf. § 3, stk. 2, 1. pkt., og § 20, stk. 3, i lov om folkeskolen, og tilsvarende undervisningstilbud efter lov om kommunale internationale grundskoler og lov om kommunale særlige grundskoler for børn og unge, der er fordrevet fra Ukraine.
- 7) Behandlings- og specialundervisningstilbud, der yder pædagogisk støtte og behandling efter barnets lov og specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven, i og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, jf. § 3, stk. 2, 2. pkt. og § 20, stk. 5, i lov om folkeskolen og § 1 i lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge.
- 8) Friskoler og private grundskoler med en særlig specialundervisningsprofil, jf. § 11 b, stk. 3, i lov om friskoler og private grundskoler m.v.
- 9) Institutioner m.v., hvor der foregår undervisning efter lov om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse.
- 10) Institutioner, hvor der foregår undervisning efter lov om specialundervisning for voksne.

Arbejdsgivere, der opfylder kriterierne i bekendtgørelsens § 4, stk. 2 og 3, som nævnt ovenfor, skal tegne voldsskadeforsikring for alle ansatte, som er beskæftiget i den P-enhed, der er omfattet af forsikringspligten. Tilsvarende omfatter en selvforsikret arbejdsgivers dækning alle ansatte, som er beskæftiget på P-enheden.

Det betyder, at hvis arbejdsgiveren opfylder de to kriterier for forsikringspligt og har sikret sine ansatte efter voldsskadeforsikringsordningen, vil forsikringen dække personer, som er ansat ved P-enheden til at udføre arbejde på arbejdspladsen, uanset om arbejdet er lønnet eller ulønnet, varigt, midlertidigt eller forbigående. Det gælder således både for fastansatte, vikarer, frivillige og personale, der er ansat til at varetage andre opgaver end de primære arbejdsfunktioner på arbejdspladsen, f.eks. en pedel, køkkenpersonale eller administrativt personale på arbejdspladsen.

Personer, der midlertidigt har deres gang på arbejdspladsen, f.eks. en håndværker, som er hyret til at udføre et stykke arbejde, men som er selvstændig eller ansat af en anden arbejdsgiver, eller en besøgende på en institution, vil ikke være omfattet af arbejdspladsens voldsskadeforsikring. Personer, som har en anden arbejdsgiver, vil dog efter omstændighederne kunne sikres af deres egen arbejdsgiver, jf. afsnit 4 om frivillig forsikring.

Det skal bemærkes, at selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller, som ikke er forpligtede til at tegne arbejdsulykkesforsikring, jf. arbejdsskadesikringslovens § 48, stk. 2, heller ikke vil være forpligtede til at tegne voldsskadeforsikring, jf. arbejdsskadesikringslovens § 49 a, stk. 2, modsætningsvist.

Hvis en ansat bliver udsat for en voldshændelse, og arbejdsgiveren ikke har sikret sine ansatte med en voldsskadeborsikring, men den ansatte mener, at arbejdsgiveren er forpligtet til det, vurderer arbejdsgiverens arbejdsulykkesforsikringsselskab eller forsikringsenhed, om arbejdsgiveren var forsikringspligtig efter kriterierne i § 4, stk. 2 og 3, i bekendtgørelsen om voldsskadeborsikring. Hvis tilskadekomne eller dennes arbejdsgiver er uenig i forsikringsselskabets eller forsikringsenhedens vurdering, er der klageadgang til Arbejdstilsynet med en klagefrist på 4 uger. Der forklares mere herom i denne vejlednings afsnit 9.

4. Frivillig forsikring

Det følger af § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om voldsskadeborsikring, at arbejdsgivere, herunder offentlige arbejdsgivere, som er selvforsikrede efter arbejdsbadesikringslovens § 48, stk. 5, som ikke er omfattet af sikringspligten i arbejdsbadesikringslovens § 49 a, stk. 2, frivilligt kan vælge at sikre sine ansatte med en voldsskadeborsikring. Det følger videre af bekendtgørelsens § 3, stk. 2, at selvstændigt erhvervsdrivende, som vælger at sikre egen person samt medarbejdende ægtefæller, jf. arbejdsbadesikringslovens § 48, stk. 2, frivilligt kan vælge at sikre sig med en voldsskadeborsikring.

Bestemmelsen indebærer således, at arbejdsgivere, som ikke er omfattet af forsikringspligten, frivilligt kan vælge at sikre sine ansatte med en voldsskadeborsikring. Arbejdsgivere skal dog være opmærksomme på, at henset til, at voldsskadeborsikringen dækker omsorgsarbejde efter definitionen i arbejdsbadesikringslovens § 49 a, stk. 1, 1. pkt., kan de alene frivilligt sikre sine ansatte med en voldsskadeborsikring, hvis de har medarbejdere, som de vurderer udfører omsorgsarbejde. Der er ikke i loven fastsat en egentlig definition af omsorgsarbejde. Det er arbejdsgiveren, som i hvert enkelt tilfælde har bedst kendskab til karakteren af de enkelte medarbejders arbejdsopgaver og derfor er nærmest til at vurdere, om der i arbejdsopgaverne indgår omsorgsfunktioner, som kan danne grundlag for, at der kan tegnes frivillig forsikring.

Personer, der er hyret til at udføre arbejde på en arbejdsplads med forsikringspligt, men som er selvstændig eller ansat af en anden arbejdsgiver, vil ikke være omfattet af arbejdspladsens voldsskadeborsikring. Sådanne personer vil dog efter omstændighederne kunne sikres af deres egen arbejdsgiver. Det kan f.eks. være en ansat massør hos et firma, der er hyret ind af plejehjemmet til at komme og give beboerne massage en gang om ugen.

Når arbejdsgiver frivilligt vælger at sikre sine ansatte med en voldsskadeborsikring, er det ikke et krav, at voldsskadeborsikringen skal dække hele arbejdspladsen, dvs. alle medarbejderne. Her kan arbejdsgiver vælge, at forsikringsdækningen kun skal omfatte enkelte medarbejdere, f.eks. omsorgspersonale, som vurderes at have størst risiko for at kunne blive udsat for vold. Det kan f.eks. være en folkeskole med en afdeling med specialklasser, hvor skolen beslutter at tegne voldsskadeborsikring for de lærere, der arbejder med specialklasserne. Offentlige arbejdsgivere skal dog iagttage almindelige forvaltningsretlige hensyn, herunder lighedsbetragtninger, ved forsikring af enkelte medarbejdere.

5. Sådan tegnes voldsskadeborsikring

Private arbejdsgivere skal tegne voldsskadeborsikringen som en udvidet del af arbejdsulykkesforsikringen i samme forsikringsselskab, jf. arbejdsbadesikringslovens § 49 a, stk. 4.

Statslige arbejdsgivere skal være selvforsikrede, mens regionale og kommunale arbejdsgivere har valgfrihed, om de vil være selvforsikrede eller tegne voldsskadeborsikring hos et forsikringsselskab, jf. arbejdsbadesikringslovens § 49 a, stk. 3.

Regionale og kommunale arbejdsgivere kan således sikre sine ansatte med en voldsskadeforsikring på følgende måder:

1. Arbejdsgiver kan vælge at være selvforsikret i forhold til arbejdsulykker, men tegne voldsskadeforsikringen hos et forsikringsselskab.
2. Arbejdsgiver kan vælge at være selvforsikret i forhold til voldsskadeforsikringen, men tegne arbejdsulykkesforsikring hos et forsikringsselskab.
3. Arbejdsgiver kan vælge at være selvforsikret efter begge forsikringer.
4. Arbejdsgiver kan vælge at tegne begge forsikringer hos et forsikringsselskab. Her skal arbejdsgiver være opmærksom på, at voldsskadeforsikringen skal tegnes som en udvidet del af arbejdsulykkesforsikringen i samme forsikringsselskab.

Det bemærkes, at en offentlig arbejdsgiver anses for selvforsikret uafhængig af, hvordan den enkelte selvforsikrede arbejdsgiver har valgt at administrere forsikringsordningen, f.eks. ved at benytte en forsikringsmægler.

6. Anmeldelse af en hændelse efter voldsskadeforsikringen

Arbejdsgiver er ikke underlagt en anmeldepligt efter voldsskadeforsikringsordningen. Hvis tilskadekomne ønsker at gøre brug af muligheden for erstatning efter voldsskadeforsikringen, skal tilskadekomne anmode herom direkte til forsikringsselskabet, den selvforsikrede forsikringsenhed eller tilskadekomnes arbejdsgiver, som uden unødigt ophold videresender anmodningen til forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed, jf. § 5, stk. 1 og 2 i bekendtgørelse om voldsskadeforsikring.

Tilskadekomne skal have anmodet om erstatning senest 2 år efter den skadevoldende hændelse, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 3. Hvis tilskadekomne ikke anmoder om erstatning, vil voldsskadeforsikringen ikke blive aktiveret. Se procestegning over sagsforløb i denne vejlednings bilag 1, figur nr. 1.

7. Forsikringsselskabets og den selvforsikrede forsikringsenheds behandling af anmodning om erstatning m.v. efter voldsskadeforsikringen

Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 1, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed skal afgøre om, hvorvidt en personskade er dækket af voldsskadeforsikringen, jf. § 49 a, stk. 1, og en eventuel udmåling af erstatning eller godtgørelse efter lov om erstatningsansvar.

Det betyder, at hvis forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed modtager en anmodning om erstatning fra tilskadekomne inden for fristen, og arbejdsgiveren har sikret sine ansatte med en voldsskadeforsikring, skal forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed vurdere, om hændelsen er omfattet af forsikringens dækningsområde. Hvis hændelsen er omfattet af forsikringen, skal forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed videre vurdere og udbetale eventuel erstatning eller godtgørelse efter lov om erstatningsansvar. Se eventuelt bilag 1, figur nr. 1 med procestegning over det generelle sagsforløb.

Det bemærkes, at der skal foreligge en afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om, at skaden kan anerkendes som en arbejdsulykke efter arbejdsskadesikringslovens § 6, før forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed kan udbetale erstatning eller godtgørelse efter voldsskadeforsikringen, jf. arbejdsskadesikringslovens § 49 a, stk. 1, 2. pkt., forudsætningsvist.¹⁾ Private forsikringsselskaber kan dog vælge at udbetale erstatning eller godtgørelse efter voldsskadeforsikringen uden at afvente anerkendelsesafgørelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, da de modsat offentlige arbejdsgivere ikke skal have lovhjemmel for at kunne afholde udgifter.

8. Uforsikrede arbejdsgivere

Hvis en privat arbejdsgiver ikke har overholdt sin forsikringspligt efter voldsskedeforsikringsordningen, skal arbejdsgiverens arbejdsulykkesforsikringsselskab fortsat sagsbehandle og udbetale eventuel erstatning efter voldsskedeforsikringsordningen til tilskadekomne, jf. arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 5. Dette gælder uanset, om arbejdsulykkesforsikringsselskabet ved forsikringsaftalens indgåelse er gået ud fra urigtige forudsætninger om forsikringsansvarets art og omfang, jf. arbejdsskadesikringslovens § 53.

Det bemærkes, at hvis en regional eller kommunal arbejdsgiver er forsikringspligtig, men ikke har tegnet forsikring hos et forsikringsselskab, anses arbejdsgiveren for at være selvforsikret efter voldsskedeforsikringsordningen.

Hvis arbejdsgiveren hverken har overholdt sin forpligtelse til at tegne voldsskedeforsikring eller arbejdsulykkesforsikring, behandler og vurderer Forsikring & Pension anmodningen om erstatning efter voldsskedeforsikringen, mens Arbejdsmarkedets Erhvervssikring herefter udbetaler en eventuel erstatning og godtgørelse, jf. arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 6.

Arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 5 og 6, sikrer, at tilskadekomne ikke stilles erstatningsmæssigt ringere som følge af, at arbejdsgiver ikke har tegnet voldsskedeforsikring efter arbejdsskadesikringslovens § 49 a, stk. 2, og § 4 i bekendtgørelse om voldsskedeforsikring.

Bestemmelserne regulerer ikke kundeforholdet mellem arbejdsgiver og forsikringsselskab, hvorfor bestemmelserne ikke vil være til hinder for, at forsikringsselskabet rejser krav over for arbejdsgiveren efter de almindelige aftaleretlige- og formueretlige regler, hvis den manglende forsikring f.eks. skyldes, at arbejdsgiveren svigagtigt har givet urigtige oplysninger eller fortiet oplysninger til forsikringsselskabet.

9. Klagemulighed om forsikringspligt

Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 4, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed træffer afgørelse om arbejdsgiverens sikringspligt efter § 49 a, stk. 2, når der er uenighed herom mellem arbejdsgiveren og tilskadekomne, og arbejdsgiveren ikke har tegnet en voldsskedeforsikring. Afgørelsen kan påklages til Arbejdstilsynet af arbejdsgiveren eller tilskadekomne, senest 4 uger efter at de har modtaget afgørelsen.

Det betyder, at tilskadekomne vil kunne rette henvendelse til arbejdsgivers arbejdsulykkesforsikringsselskab eller den selvforsikrede forsikringsenhed, såfremt vedkommende har været udsat for en hændelse, som kan være omfattet af voldsskedeforsikringsordningen, hvis arbejdsgiver ikke har sikret de ansatte mod sådanne hændelser, og tilskadekomne ikke er enig i arbejdsgivers vurdering af forsikringspligten. Arbejdsgivers arbejdsulykkesforsikringsselskab eller den selvforsikrede forsikringsenhed vil herefter vurdere, om arbejdsgiveren er omfattet af forpligtelsen til at sikre de ansatte med en voldsskedeforsikring. Hvis tilskadekomne eller arbejdsgiver ikke er enig i forsikringsselskabets eller den selvforsikrede forsikringsenheds vurdering, kan de klage til Arbejdstilsynet, som vil træffe endelig afgørelse om forsikringspligten. Tilskadekomne og arbejdsgiver skal være opmærksom på, at klagen skal indgives senest 4 uger efter, at de har modtaget afgørelsen, da der ikke vil være klagemulighed til Arbejdstilsynet, hvis fristen overskrides.

En klage til Arbejdstilsynet vil have opsættende virkning, jf. § 9, stk. 3, i bekendtgørelse om voldsskedeforsikring. Det betyder, at arbejdsgiver ikke skal efterkomme arbejdsulykkesforsikringsselskabets eller den selvforsikrede forsikringsenheds vurdering, før Arbejdstilsynet som klageinstans har truffet endelig afgørelse. Der henvises til procesregningerne i denne vejlednings bilag 1, figur nr. 2 og 3.

10. Klage over øvrige spørgsmål

Øvrige spørgsmål, såsom om hændelsen er omfattet af voldsskadeforsikringen eller om udmåling af eventuelt erstatning m.v., er der ikke administrativ klagemulighed for. Hvis en part er uenig i forsikringsselskabets eller den selvforsikrede forsikringsenheds vurdering heraf, må sagen rejses over for forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed, eventuelt som civilt søgsmål. Derudover vil ansatte, som har været udsat for vold, som falder ind under straffeloven, fortsat kunne have mulighed for at søge om erstatning via Erstatningsnævnet, hvis sagen afvises efter voldsskadeforsikringsordningen, jf. også afsnit 13 nedenfor. Det bemærkes, at det forudsættes, at tilskadekomne starter med at anmelde skaden til voldsskadeforsikringen, før de indbringer en anmodning om erstatning m.v. til Erstatningsnævnet. Tilskadekomne skal være opmærksom på, at der gælder en tidsfrist for indbringelse af sager til Erstatningsnævnet efter offererstatningslovens § 13, stk. 1 og 3. Der kan læses mere om Erstatningsnævnets virke og praksis på Civilstyrelsens hjemmeside.

11. Sagsoplysning

Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 2, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed kan indhente oplysninger om den anerkendte arbejdsulykke og udmålingen af erstatning i forbindelse hermed, herunder lægelige og økonomiske oplysninger om tilskadekomne, fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Bestemmelsen sikrer, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed kan indhente den nødvendige dokumentation for, at der er tale om en hændelse på arbejdet, som er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, og at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed ikke unødvendigt skal indhente oplysninger vedrørende den tilskadekomne hos andre myndigheder m.v., hvis oplysningerne allerede findes i tilskadekomnes arbejdsskadesag.

Det følger af § 7, stk. 1, i bekendtgørelse om voldsskadeforsikring, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed i det omfang, det er nødvendigt for at kunne træffe afgørelse efter § 6, kan anmode tilskadekomne om at medvirke til sagens oplysning, herunder ved personligt fremmøde hos forsikringsselskabet, lade sig undersøge af en læge og om fornødent, eventuelt ved indlæggelse, lade sig undergive observation og behandling til brug for at kunne træffe afgørelse efter arbejdsskadesikringslovens § 49 b. Forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed kan endvidere hos andre, der har kendskab til sagens omstændigheder, herunder helbredsmæssige forhold hos tilskadekomne relateret til hændelsen, indhente oplysninger, der må anses for nødvendige for at kunne træffe afgørelse efter § 6, herunder sygejournaler eller udskrifter heraf.

Forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed betaler for tilskadekomnes udgifter efter stk. 1, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4.

Det følger videre af bestemmelsens stk. 3, at efterkommer tilskadekomne ikke inden for en rimelig frist, og efter erindring herom, en anmodning fra forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed, jf. stk. 1, kan sagen afgøres på det i øvrigt foreliggende grundlag.

Det betyder, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed til brug for sin sagsbehandling og vurdering efter arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 1, kan anmode tilskadekomne om at medvirke til sagsoplysningen. Forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed kan ikke kræve, at tilskadekomne medvirker, men undladelse heraf vil kunne have den processuelle skadevirkning for tilskadekomne, at sagen må afgøres på det foreliggende grundlag, jf. ovenfor. Forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed kan også kun indhente oplysninger, som er nødvendige for vurderingen af, om hændelsen er omfattet af voldsskadeforsikringen samt udmåling af eventuel erstatning

og godtgørelse. Hvis forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed har anmodet tilskadekomne om medvirken til sagsoplysningen, og tilskadekomne ikke har reageret, kan forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed først lægge eksisterende oplysninger til grund for deres vurdering af anmodningen om erstatning m.v. efter voldsskadeforsikringen, når de har erindret tilskadekomne om deres anmodning om medvirken til sagsoplysning.

Forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed skal ved indhentelse af oplysningerne efterleve reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 2.

12. Arbejdsgivers vejledningsforpligtelse

Det følger af § 8, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse om voldsskadeforsikring, at den tilskadekomnes arbejdsgiver senest ved anmeldelse af en arbejdsulykke efter arbejdsskadesikringslovens § 31, som også kan være omfattet af voldsskadeforsikringen efter § 1, skal vejlede tilskadekomne om muligheden for at søge erstatning ved voldsskadeforsikringen.

Det betyder, at arbejdsgiveren skal gøre den ansatte opmærksom på, at voldsskadeforsikringen findes, og at tilskadekomne senest 2 år efter den skadevoldende hændelse skal have anmodet om erstatning efter voldsskadeforsikringen enten direkte til forsikringsselskabet eller til arbejdsgiveren, som videresender anmodningen. Det bemærkes, at arbejdsgivers vejledningsforpligtelse kan opfyldes ved, at arbejdsgiver foretager en generel vejledning af arbejdspladsens ansatte om ordningen, så længe arbejdsgiver sikrer sig, at de ansatte er bekendt med ordningen senest ved anmeldelse af en arbejdsulykke efter arbejdsskadesikringslovens § 31, som også kan være omfattet af voldsskadeforsikringen.

Det er således ikke et krav for arbejdsgiverens vejledning, at arbejdsgiveren skal være sikker på, at den tilskadekomne kan få erstatning efter voldsskadeforsikringsordningen.

13. Forsikringsselskabets og den selvforsikrede forsikringsenheds vejledningsforpligtelse

Forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed skal ved modtagelsen af anmeldelse af en ulykke, som kan være omfattet af voldsskadeforsikringen, sikre, at tilskadekomne er blevet vejledt om muligheden for at søge erstatning ved voldsskadeforsikringen, og ellers give denne vejledning, jf. § 8, stk. 1, 2. pkt., i bekendtgørelse om voldsskadeforsikring.

Det indebærer, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed skal sikre sig, at tilskadekomne er bekendt med voldsskadeforsikringens eksistens, og hvornår og hvortil tilskadekomne senest skal have anmodet om erstatning efter voldsskadeforsikringen. Det bemærkes, at forsikringsselskabets eller den selvforsikrede forsikringsenheds vejledningsforpligtelse kan opfyldes ved, at de ved deres modtagelse af anmeldt arbejdsulykke, som også kan være omfattet af voldsskadeforsikringen, foretager en generel vejledning om ordningen, så længe forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed sikrer sig, at tilskadekomne er bekendt med ordningen. Dette kan f.eks. gøres ved, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed i et kvitteringsbrev til tilskadekomne oplyser herom.

Hvis forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed afviser anmodningen om erstatning m.v. efter voldsskadeforsikringen, jf. arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 1, skal forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed vejlede den tilskadekomne om muligheden for at indbringe anmodningen om erstatning m.v. for Erstatningsnævnet efter reglerne i offererstatningsloven, når forsikringsselskabet vurderer, at en påført skade kan skyldes en straffelovsovertrædelse. Det følger af § 8, stk. 2, i bekendtgørelsen om voldsskadeforsikring.

Det betyder, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed skal vejlede tilskadekomne om muligheden for at indbringe anmodningen om erstatning m.v. til Erstatningsnævnet, når skaden efter forsikringsselskabets eller den selvforsikrede forsikringsenheds vurdering kan skyldes en straffelovsovertrædelse, og hvornår tilskadekomne senest skal have indbragt sagen for Erstatningsnævnet. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor det af de foreliggende akter i sagen fremgår, at volden er udøvet forsætligt, eller at dette ikke kan udelukkes, men arbejdspladsen udfører ikke omsorgsopgaver, som er omfattet af forsikringspligten. Det er ikke tilsigtet med bestemmelsen, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed skal indhente yderligere oplysninger for at afdække, om der kan være tale om en straffelovsovertrædelse.

Ønsker tilskadekomne at indbringe et erstatningskrav for Erstatningsnævnet, skal dette ske senest 2 år efter, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed har afvist sagen. Det er en betingelse for at få behandlet sagen i nævnet, at tilskadekomne har indgivet anmeldelse til forsikringsselskabet, den selvforsikrede forsikringsenhed eller den selvforsikrede arbejdsgiver inden 2 år efter voldshændelsen, jf. offererstatningslovens § 13, stk. 3.

14. Tilbagebetalingsmuligheder for forsikringsselskabet og den selvforsikrede forsikringsenhed

Hvis tilskadekomne har givet urigtige oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for erstatningen, kan beløbet, som er modtaget med urette, kræves tilbagebetalt, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 5.

Forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed har således mulighed for at kræve det udbetalte erstatningsbeløb tilbage fra tilskadekomne, hvis tilskadekomne f.eks. har handlet svigagtigt, og det har haft betydning for erstatningsudbetalingen.

Erstatning efter voldsskedeforsikringen kan ikke danne grundlag for regreskrav mod en skadevolder, der har pådraget sig erstatningspligt over for tilskadekomne eller efterladte, jf. arbejdsskadesikringslovens § 49 b, stk. 3.

15. Forrentning og forældelse af krav efter voldsskedeforsikringen

Det følger af § 5, stk. 4, i bekendtgørelse om voldsskedeforsikring, at forrentning og forældelse af krav efter voldsskedeforsikringen følger reglerne herom i lov om erstatningsansvar.

Det følger af § 16, stk. 1, 1. pkt., i lov om erstatningsansvar, at godtgørelse og erstatning kan kræves betalt 1 måned efter, at skadevolderen har været i stand til at indhente de oplysninger, der er fornødne til bedømmelse af erstatningens størrelse.

Det følger videre af § 16, stk. 2, i lov om erstatningsansvar, at beløbet forrentes fra det tidspunkt, hvor det kan kræves betalt efter stk. 1, med en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5.

Efter § 16, stk. 3, 1. pkt., i lov om erstatningsansvar, forældes krav på godtgørelse og erstatning efter forældelsesloven, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov.

Arbejdstilsynet, den 19. december 2024

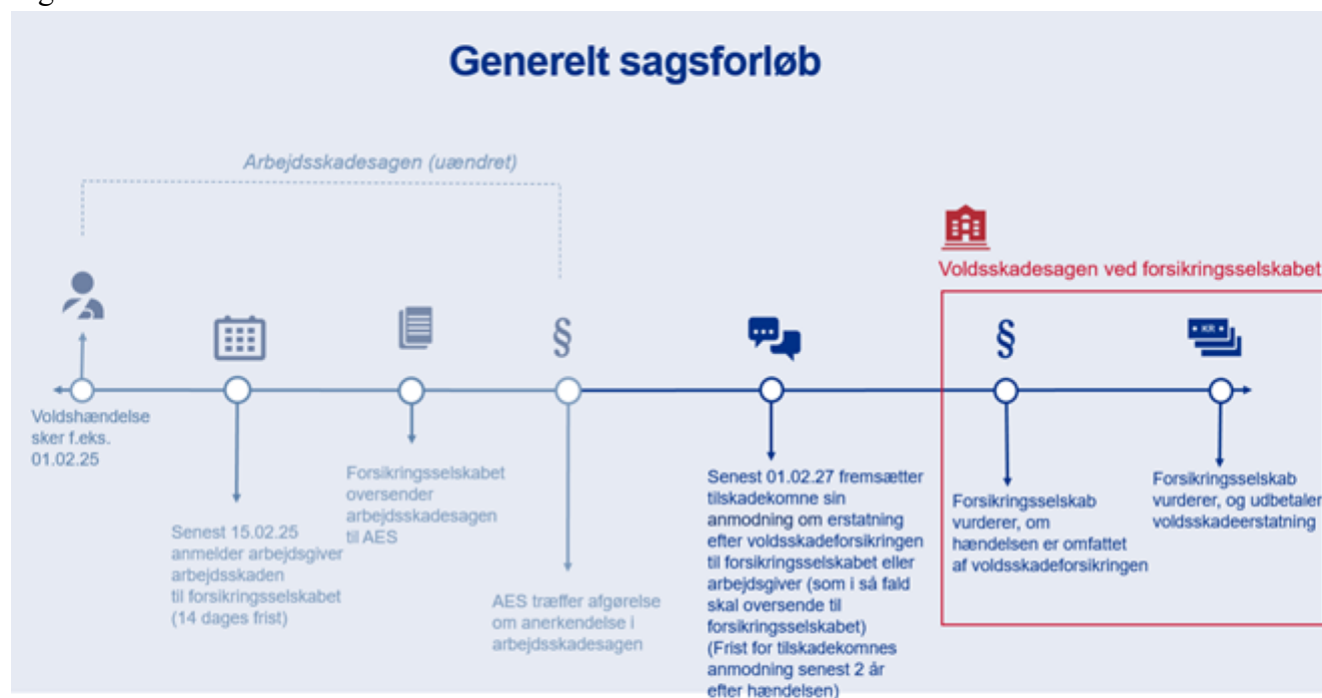
LOTTE MANNICHE GROTH-ANDERSEN

/ Helle Klostergaard Christensen

- ¹⁾ Beskæftigelsesministeriet har sendt et lovforslag om ændring af arbejdsskadesikringslovens § 49 a, stk. 1, 2. pkt., i høring d. 9. december 2024. Lovforslaget vedrører en ændring af kravet om, at der skal foreligge en formel anerkendelsesafgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, før forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed kan udbetale erstatning eller godtgørelse efter voldsskadeforsikringen til tilskadekomne. Lovforslaget medfører, at forsikringsselskabet eller den selvforsikrede forsikringsenhed vil kunne udbetale erstatning eller godtgørelse er lov om erstatningsansvar efter voldsskadeforsikringen uden en formel anerkendelsesafgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvis de vurderer, at skaden kan anerkendes som en arbejdsulykke efter arbejdsskadesikringsloven, og de samtidigt vurderer, at hændelsen er omfattet af voldsskadeforsikringen. Denne vejledning vil blive opdateret, hvis lovforslaget vedtages af Folketinget.

Procestegninger over mulige sagsforløb

Figur nr. 1

Figur nr. 2

Figur nr. 3

